

Ролята на приказните и анимационни герои за детската идентификация

Малинка Владимирова-Петрова

The role of the fairy and cartoon characters for children's identification: Along with many practices applied to identify, current practice shows that the use of fairy and cartoon characters, can be successfully used for that purpose. The paper presents probated model for including stories and cartoon characters for identification purposes.

Key words: fairy tale and cartoon characters, identification.

ВЪВЕДЕНИЕ

Все повече в съвременния живот детската идентификация става причина за погрешни житейски избори. Има различни начини за предаване на идентичност (полова, ролева, национална, етнокултурна и др.).

Терминът идентификация означава „установяване на еднаквост, тъждественост“ [1, 142]. С. Георгиева разглежда понятието от гледна точка на социалната психология и го свързва с процеса на индетификация, в който „личността наблюдава, сравнява, копира, опитва се да разбере мислите и чувствата на лицето, с което желае да се идентифицира“ [2, 47]

Приказките, комиксите и детските анимационни филми, като близки до детския свят и обичани от децата, могат да служат като средство на организационни форми във и чрез които детето би могло да се идентифицира. Включването на децата в ролеви игри е добър начин за формиране на детската идентификация. Влизайки в желаната роля на избран герой, детето се изправя пред множество морални дилеми, то възприема идеали за доброто, красотата, справедливостта, нравствеността, които изграждат неговото културно развитие, мироглед и самоидентификация. Независимо, че звучи тривиално началото на повечето приказки, "Имало едно време..." е възшебният ключ, който отваря приказната врата на възбращаемия детски свят. В него децата могат да създават фантазни образи и представи, и чрез тях да:

- разширят разбирането си за факти и връзки;
- утвърдят реални представи за себе си;
- вземат решения;
- променят ценностите си.

Тези основания са залегнали в работата с 5-7-годишните деца в процеса на формиращата се самоидентификация, където детето достига до определено ниво на социално поведение, чиито модели се изграждат на база взаимодействието с възрастни и връстници в ролеви ситуации, на фона на приказни и анимационни герои.

ИЗЛОЖЕНИЕ

В този смисъл представяме опит, който онагледява тезата. Идеята за нея се породи от инициативата за най-дългият комикс, под надслов „Русе – град на свободният дух“, в който децата от ЦДГ „Пролет“, гр. Русе, взеха активно участие. В продължение на един месец децата рисуваха рисунки върху тапет и съчиняваха текст към всяка една от тях. В хода на работа те сами изявиха желание и любопитство към комикси с приказни и анимационни герои, което провокира и работата ни в тази посока. Представената практика е съдържателна и привлекателна дейност, която способства както за развитието на детската креативност, така и за социални умения в когнитивната и емоционално-волевата сфера. Изследването се проведе с 25 деца от подготвителна група при ЦДГ

„Пролет“, гр. Русе. Работата включи следните логически свързани етапи, в които се използваха следните методи:

- *Беседа* на тема: „Моят любим приказан или анимационен герой“. От предпочитаните анимационни герои бяха: Спайдърмен, Батман, Зоро, принцът на Снежанка, Котаракът в чизми и неговата Дулсиня, Рапунцел, Мики Маус; а от приказките: Снежанка (от приказката „Снежанка и седемте джуджета“), Червената шапчица и Вълкът, както и комиковият герой Дарко.

- *Рисунка* на тема: „Моят любим герой“. На децата се предложиха картинен, снимков и дигитален материал, за да подпомогне дейността им. (Приложение №1).

- *Участие* на децата и техните родители в културно мероприятие по случай откриването на първият „Музей на комикса“ в регионална библиотека „Л. Каравелов“, гр. Русе. За целта на всяко дете бе ушит костюм на героя и с типичните аксесоарите към него, в което се включиха активно и родителите на децата. Изявата им включи представяне на всеки герой с характерни за него качества и добродетели, и песните „Приказки“ и „Мики Маус“.

- *Интервю* – този метод включи следните въпроси: „Защо избра точно този герой?“, „Какво ти харесва най-много в него?“, „Искаш ли да бъдеш като него?“, „Кой от другите герои искаш да ти е приятел? Защо?“

Първоначално децата избраха герои, които са им направили най-силно впечатление с характерни за тях качества. След проведеното интервю, 20% от тях изместиха приоритетите си, тъй като промениха предпочитанията си към героите.

От представената практика става ясно, че детската идентификация се променя след участие в роля. Това личи по начина, по който се представиха децата, от заявеното им желание да участват отново и в предстоящият ежегоден Русенски карнавал по Еньовден, на който децата ще представят своите герои пред целия град.

В заключение можем да кажем, че в съвременното образование е необходимо прилагането на практически варианти с децата от детската градина, насочвайки усилията си по посока стимулиране на тяхната креативност и самоизява. Ранното формиране на умение за самопрезентиране са фактор, който би повлиял положително на детската идентификация. Прилагането на подобни практики съдействат за оптимизиране на социалната компетентост на бъдещите ученици. В контекста на разглежданата проблематика със Кен Робинсън отбелязва, че „всички деца са родени артисти, но проблемът е да останеш артист, докато растеш“. [3] Той поставя акцент върху нас – възрастните и споделя, че когато успеем да видим творческия потенциал във всеки от нас, тогава ще преосмислим радикално образователната система и ще култивираме креативността у децата.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Наред с положителното влияние на участието в създаването на комикси, трябва да се отбележат и следните възможни негативи:

- Не е удачно дълговременно участие на деца в изграждане на комикси, тъй като децата могат да се превъзбудят и това да доведе до нервност, сетивни проблеми.
- Подборът на героите трябва да е внимателен предвид влиянието на сюжета върху децата и самата характеристика на героите.
- Състезателните елементи могат да доведат до агресия и конфликтни отношения.

- При работа в голяма група не може да се проследи идентификацията и би могло децата да харесат ефектни герои със съмнителни морални качества.

В този смисъл е нужна работа по посока прилагането на подходящи иновационни практики, които да развият и подобрят творческите заложби на децата, с оглед формирането на идентичността им и подобряване на социалната им компетентост. В същото време не може да не се отчете факта, че е недопустимо да се работи прекалено дълго и без прекъсвания⁷ и с голям брой деца, такъв, който е персонално необозрим⁸. Работата ни в тази насока продължава в планирани игрови форми, с цел проучване интересите и полето на идентификация, в по-широк аспект.

ЛИТЕРАТУРА

[1] Буров, С., Пехливанова, П., Тълковен речник на българския език, Слово, 1998

[2] Георгиева, С., Феномени на възпитанието, Примакс, 2010

[3] http://www.ted.com/talks/ken_robinson_says_schools_kill_

За контакти:

Д-р Малинка Владимирова-Петрова, ЦДГ „Пролет“, гр. Русе, тел: 0892028710, e-mail: malina.vladimirova@gmail.com

Докладът е рецензиран.

⁷ Заб. Наблюдението показва уморяемост и превъзбуждане при работа повече от два пъти седмично и във време, надвишаващо 20-25 мин на ден.

⁸ Заб. Работа в група от 12-15 деца е допустима, но при участие на деца от цяла детска градина, са възможни зараждащи се елементи на агресия и необозримост.

